

Sygn. akt I CSK 58/17

POSTANOWIENIE

Dnia 28 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa P. S.A. w W.
przeciwko B. spółce z o.o. w likwidacji z siedzibą w W. i "S." w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 marca 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 22 października 2015 r., sygn. akt VI ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądza
od strony powodowej na rzecz pozwanej "S." w W. kwotę 5400,-
(pięć tysięcy czterysta) złotych z tytułu częściowego zwrotu
kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 22 października 2015 r. Sąd Apelacyjny w (...), po rozpoznaniu apelacji pozwanej „S.” w W., zmienił wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 5 listopada 2013 r. i oddalił wobec niej powództwo wniesione przez P. S.A. w W., a ponadto rozstrzygnął o kosztach postępowania. Tym sposobem utrzymany został w mocy wyrok Sądu pierwszej instancji zasądzający od B. sp. z o.o. w W. na rzecz wymienionego powoda kwotę 807 344,45 złotych wraz z odsetkami i kosztami postępowania. Rozstrzygnięcie to zapadło po ustaleniu, że powód zawarł

w 2011 r. z pozwanym B. sp. z o.o. jako Generalnym Realizatorem Inwestycji umowę o podwykonawstwo robót budowlanych, przy czym w umowie było wskazane pozwane „S.” jako inwestor, godzący się na korzystanie przez wykonawcę przy wykonywaniu robót z podwykonawców. Jednakże, jak ustalił Sąd drugiej instancji nie zostało dowiedzione przez powoda, że pozwane „S.” wyraziło zgodę na zawarcie z nim umowy o podwykonawstwo, a nawet, że powód został zgłoszony jako podwykonawca. Ze względu na niespełnienie przesłanek określonych w art. 647¹ § 2 k.c. powództwo wobec „S.” zostało oddalone.

W skardze kasacyjnej powód zarzucił Sądowi Apelacyjnemu naruszenie zaskarżonym wyrokiem przepisów prawa materialnego, tj. art. 647¹ § 2 k.c. przez dokonanie niewłaściwej wykładni tego przepisu wobec pozwanego „Społem”; art. 60 w związku z art. 647¹ § 2 k.c. przez niezastosowanie; art. 647¹ § 5 k.c. przez niezastosowanie. Naruszenie przepisów postępowania dotyczy art. 378, art. 386 § 4 w związku z art. 230 oraz art. 379 pkt 5 k.p.c. Ten ostatni przepis został naruszony na skutek pozbawienia powoda możliwości ustosunkowania się do nowych zarzutów apelacyjnych oraz niezastosowanie art. 51 w związku z art. 49 k.p.c. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany „S.” w W. wniósł o odmowę przyjęcia skargi, ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na brak przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powód powołał się na wszystkie podstawy wskazane w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Uzasadnienia przyczyn, których występowanie powinno doprowadzić do przyjęcia skargi do rozpoznania zajęło powodowi więcej miejsca niż uzasadnienie samych podstaw kasacyjnych. Mimo to nie zdołał wykazać zasadności rozpoznawania skargi. Tak więc, nie została spełniona przesłanka występowania istotnego zagadnienia prawnego. Warunki prawne wyrażenia milczącej zgody

inwestora na przyjęcie solidarnej odpowiedzialności z wykonawcą robót budowlanych wobec podwykonawcy były już wielokrotnie przedmiotem wyjaśnień w judykaturze. Dotyczy tej kwestii również wiele wypowiedzi piśmiennictwa. Są one znane i powszechnie dostępne. Wywód skarżącego zmierza w istocie do ustalenia, czy w konkretnym stanie faktycznym doszło do spełnienia tych przesłanek, przy czym powód ma na to gotową własną odpowiedź twierdzącą. Nie chodzi więc o rozważenie niezbadanego jeszcze problemu prawnego, tylko o potwierdzenie punktu widzenia powoda. Nie temu jednak służy podstawa skargi wyrażona w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., a pytanie zostało postawione kazuistycznie, odnosząc się do stanu faktycznego, który został już oceniony przez Sąd drugiej instancji. Rozważając ponownie podniesioną kwestię nie doprowadzi się do uzyskania ogólnego poglądu, przydatnego do rozpoznawania innych spraw dotyczących wiedzy i zgody inwestora, o jakiej mowa w art. 647¹ k.c. Nie można więc uznać zasadności przyjęcia skargi na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Taki sam wniosek końcowy uzyskuje się po analizie spełnienia przesłanek art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. W tym wypadku nie zostało wykazane występowanie jakiegokolwiek przedmiotu rozbieżności w orzecznictwie (kwestii z zakresu interpretacji prawa, wątpliwościach związanych z wykładnią itp.), lecz jedynie rozbieżność stanowisk Sądów pierwszej i drugiej instancji. To jest jednak typowe i zrozumiałe w wypadku rozpoznania apelacji i odmiennego stanowiska sądu drugiej instancji wobec zaskarżonego orzeczenia, a następnie jego zmiany, do czego sąd ten ma podstawowe uprawnienie. Tak więc rozbieżność lub inaczej mówiąc niespójność instancyjna orzecznictwa w tej samej sprawie, co trafnie podnosi się w odpowiedzi na skargę nie stanowi o spełnieniu warunków prawnych, znajdujących się u podstaw art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.

W sprawie nie występuje również przesłanka oczywistej zasadności skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Brak jej zwłaszcza w zakresie tej oczywistości, wskazywanej w treści wniosku. Zbyt późna - zdaniem skarżącego - chwila doręczenia pisma zawierającego nowe zarzuty w postępowaniu apelacyjnym nie przesądza jeszcze o pozbawieniu możliwości obrony jego praw. We wniosku nie wykazano w szczególności, aby mimo złożenia pisma w tym terminie skarżący skorzystał z jakichkolwiek dostępnych mu środków, pozwalających na

przedstawienie własnego stanowiska (np. przez złożenie wniosku o odroczenie kolejnej rozprawy, co się nie powiodło). O kwestii tej pisze się trafnie w odpowiedzi na skargę. W tej sytuacji stwierdzenie, że zbyt wcześnie - według skarżącego - wydane zostało orzeczenie przez Sąd drugiej instancji nie pozwala przyjąć, by w sprawie zachodziła wskazana przyczyna nieważności postępowania (art. 379 pkt 5 k.p.c.). Nieważność postępowania dotyczy najpoważniejszych uchybień procesowych i jej przesłanki muszą wyraźnie wystąpić. Z tych względów argumentacja skarżącego nie pozwala również stwierdzić, aby sam fakt nadania przez sędziego, który uczestniczy w składzie sądu drugiej instancji, klauzuli wykonalności orzeczeniu pierwszoinstancyjnemu, stanowił o naruszeniu przepisów wymagających wyłączenia tego sędziego od rozpoznawania niniejszej sprawy. Na gruncie ustaleń w tej sprawie brak jest podstaw do przypuszczenia, że sędzia ten nie był obiektywny w rozstrzyganiu sprawy tylko z przyczyny wskazanej przez powoda, bez bliższego dowiedzenia słuszności takiego twierdzenia. Ponadto, twierdzenie to nie zostało połączone przez skarżącego z którąkolwiek z przesłanek nieważności postępowania, o której mowa w art. 379 k.p.c. W przepisie tym jest mowa tylko o wypadkach wyłączenia sędziego z mocy prawa, a nie na podstawie art. 49 k.p.c.

We wniosku nie ma także wykazanej przesłanki oczywistej zasadności skargi ze względu na błędne stwierdzenie - zdaniem powoda - braku solidarnej odpowiedzialności pozwanego „S.”. Po pierwsze, podnoszenie tej przesłanki co do tej samej kwestii, która jest wykazywana w przesłankach art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. jest wadliwe ze swej istoty. Nie może ten sam problem być jednocześnie zupełnie jasny i oczywisty (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) i z tych samych względów rodzić wątpliwości interpretacyjne, rozbieżność w orzecznictwie i istotne zagadnienie prawne, wymagające odrębnego zbadania. Po drugie, na tle argumentacji skarżącego nie ma podstaw do przyjęcia, że we wskazanym zakresie występuje nadzwyczajny wypadek rażącej i kwalifikowanej wadliwości zaskarżonego orzeczenia, a w konsekwencji, by skarga była w tym zakresie oczywiście uzasadniona.

Mając to na uwadze należało na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzec jak w postanowieniu, obciążając powoda obowiązkiem pokrycia stronie pozwanej

części kosztów postępowania kasacyjnego, uznając w okolicznościach sprawy wystąpienie szczególnej sytuacji (art. 102 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.).

jw